

Scenariusz lekcji i materiały edukacyjne do filmu
Piotruś i wilk
Reż. Suzie Tampleton

Opracowanie: Marcin Skorek

Tytuł polski: *Piotruś i wilk*

Tytuł oryginalny: *Peter and the Wolf, Sergei Prokofiev's Peter and the Wolf*

Pierwowzór literacki: balet z recytacją, baśń symfoniczna Sergiusza Prokofiewa

Kategorie genologiczne: muzyczny, animowany, krótkometrażowy

Reżyser: Suzie Tampleton

Scenariusz: Suzie Tampleton, Marianela Maldonado

Muzyka: Sergiusz Prokofiew

Premiera: 23 września 2006

Film zdobył statuetkę Oscara 2007 roku za Najlepszy Krótkometrażowy Film Animowany.

Docelowa grupa odbiorców (etap edukacji): gimnazjum kl. II i III szkoły ponadgimnazjalne I i II.

Opis filmu i fotosy: <http://www.filmweb.pl/film/Piotru%C5%9B+i+Wilk-2006-269897>

http://pl.wikipedia.org/wiki/Piotru%C5%9B_i_wilk

<http://www.filmpolski.pl/fp/index.php/4222419>

Nazwy przedmiotów (zajęć), na których można wykorzystać film: język polski, wiedza o kulturze, zajęcia wychowawcze, zajęcia koła filmowego.

Krótką informacją o filmie

"Piotruś i Wilk", to ekranizacja baśni muzycznej na głos recytujący i orkiestrę symfoniczną Sergiusza Prokofiewa. Ten animowany film lalkowy to największa od

wielu lat koprodukcja w polskiej animacji. Zdjęcia w wielkich dekoracjach zbudowanych na halach w Łódzkim Centrum Filmowym i w Se-ma-forze trwały ponad 8 miesięcy. Ekipa produkcyjna liczyła ponad sto dwadzieścia osób. Film powstał w koprodukcji studia Se-ma-for Produkcja Filmowa z brytyjską firmą Break Thru Peter przy współpracy norweskiego studia Storm i z udziałem finansowym telewizji Channel Four. W Polsce dofinansowania udzielił Polski Instytut Sztuki Filmowej. W Polsce wykonano lalki, dekoracje, zdjęcia i cyfrową obróbkę obrazu. (WWW.film Polski.pl)

Bohaterem jest chłopiec, o którym za chwilę powiemy chłopak. Jego świat to zaniedbane wiejskie obejście, wielkopłytowe radzieckie miasteczko i las. Las za wysokim ogrodzeniem, z dzikimi zwierzętami i zagrożeniem – wilkiem. W tym świecie rozegra się lekcja życia. Żal po utracie przyjaciela zamieni serce Piotrusia, zrodzi w nim żądzę zemsty. Negatywne emocje pozwolą mu pokonać strach przed wilkiem. Piotruś stanie się Piotrem gdy odkryje w sobie empatię i siłę by przeciwstawić się Dziadkowi ale i sobie samemu. Piotr, nie Piotruś oddać Wilkowi wolność.

Związki z podstawą programową

Definicja: **Film animowany** –rodzaj filmu, który jest tworzony techniką zdjęć poklatkowych, rejestrujących na pojedynczych klatkach filmu kolejne fazy ruchu. Najczęściej są to fazy rysowane, stąd też film animowany określany jest zazwyczaj mianem filmu rysunkowego lub kreskówki.

Wyświetlenie tak otrzymanych zdjęć daje na ekranie wrażenie ruchu, gdyż ludzki układ nerwowy interpretuje szybko wyświetlane obrazy jako płynny ruch.

Film animowany od strony artystycznej może poruszać zarówno problematykę specyficzną dla filmu aktorskiego, jak również poprzez brak ograniczeń wizualnych otwiera szersze możliwości tematyczne.

W animacji wyróżniamy kilka technik:

rysunkowa – tworzenie poszczególnych klatek filmu w formie rysunku na kartkach, kalkach lub na tzw. celuloidach.

lalkowa (przedmiotowa) – W której otoczenie i postaci są wykonane jako rzeczywiste przedmioty trójwymiarowe. Animowana postać posiada szkielet odpowiadający własnościom anatomicznym i umożliwiającą stabilne ustawianie kolejnych faz ruchu. Na tej konstrukcji budowana jest forma „ciała” odpowiadająca charakterystyce postaci. Najczęściej szkielet wykonywany jest jako konstrukcja metalowa, a pozostałe elementy z różnych materiałów naturalnych (bawełna, drewno) lub syntetycznych (gąbka, PVC, lateks, silikon).

plastelinowa – Polegająca na modyfikacji poklatkowej postaci oraz otoczenia wykonanego z materiałów plastycznych, jest to jedna z form techniki lalkowej.

Definicje z portalu www.wikipedia.pl.

Przytaczając definicję filmu animowanego warto przedstawić podział na rodzaje filmowe: film animowany, dokumentalny, fabularny (lub fikcyjny), instruktażowy, szkolny. Najważniejsze rozróżnienie rodzajów filmowych – to podział na filmy fikcyjne i niefikcyjne. Stopień „fikcyjności” zależy będzie od stopnia inscenizacji tego, co przed obiektywem. O fikcji przed obiektywem można mówić odwołując się do trzech przykładów. Film fabularny o znanej postaci historycznej, gdzie większość wydarzeń jest fikcyjna ale prawdopodobna. Film biograficzny – biografia filmowa – gdzie inscenizowane wydarzenia są potwierdzone materiałem faktograficznym. Wreszcie film dokumentalny, gdzie, pojawiają się materiały archiwalne filmowe, fotograficzne, dokumenty drukowane, rękopisy, ale i fragmenty inscenizowane przez aktorów.

W każdym z przywołanych przykładów mamy do czynienia z fikcją, choć tylko w filmie dokumentalnym celem twórców będzie przywołanie biografii na podstawie faktów historycznych.

Tylko film animowany, z racji charakteru swojego tworzywa nie może być niefikcyjny, wszystko to, co przed obiektywem jest kreacją twórców.

Gimnazjum

Wychowanie do życia w rodzinie

Temat: Budowa prawidłowych relacji z rodziną. Konflikt pokoleń; przyczyny i sposoby rozwiązywania konfliktów. Odpowiedzialność wszystkich, granice odpowiedzialności.

Relacje międzypersonalne i ich znaczenie. Przyjaźń, odpowiedzialność, motywacja do działania, poczucie wolności, granice wolności.

Zachowania asertywne.

Dojrzewanie, zachowania dojrzałe.

Piotruś i Wilk może dać pretekst do refleksji nad intencjami działań, które mają względem wykonują członkowie rodziny. Filmowy Dziadek nie pozwala Piotrusiowi na wychodzenie poza ogrodzenie – w przestrzeń lasu. W lesie mieszka wilk – śmiertelne zagrożenie. Ograniczanie wolności jest powodowane intencją ochrony – opieki, zapewnienia bezpieczeństwa dziecku. Uczniowie na zajęciach mogą dokonać analizy owych intencji. Można postawić tezę, że Dziadek zapomina ile lat ma Piotruś, podobnie jak zapominają rodzice o tym, że relacje i intencje za nimi stojące powinny się zmieniać wraz z biegiem czasu – rozwoju i dojrzewania ich dzieci.

Język polski

Analiza i interpretacja tekstów kultury.

Wstępne rozpoznanie. Uczeń:

opisuje odczucia, które budzi w nim dzieło;

rozpoznaje problematykę utworu.

Analiza filmu. Uczeń:

przedstawia najistotniejsze treści wypowiedzi w takim porządku, w jakim występują one w filmie;

charakteryzuje postaci utworu z podziałem na cechy wyglądu i charakteru, argumentuje swoje rozpoznanie przytaczając działania postaci w filmie

opisuje miejsca akcji wraz z ich charakterystyką

opisuje emocje występujące między bohaterami filmu.

Uczeń dzieli film na części: ekspozycja (pierwsze sceny filmu, napisy początkowe, Ekspozycja pierwszego wątku – zawiązanie akcji, rozwinięcie i kolejne wydarzenia, wydarzenie kulminacyjne, rozwiązanie akcji.

Ekspozycja: las filmowany z perspektywy zwierzęcia, dziadek zza ogrodzenia celuje dwururką w śnieżną zawieruchę – słycać wycie wilków.

Ekspozycja pierwszego wątku: Piotr tęskni za słoneczną przestrzenią a ogrodzeniem – odrywa łatę w płocie. Dziadek stoi na straży bezpieczeństwa – odrywa Piotrusia od płotu i szorstkim gestem posyła go miasta.

Rozwinięcie i kolejne sceny: Piotruś w mieście. Z zachowania dzieci w mieście wnioskujemy, że Piotruś nie ma przyjaciół. W drodze do sklepu napotyka właściciela cyrku. Otrzymuje od niego „zaproszenie” do cyrku - niebieski balonik. W kolejnym ujęciu widzimy za plecami Piotrusia witrynę sklepu myśliwskiego ze skórą niedźwiedzia. Podobiznę żywego zwierzęcia widzimy kilkanaście sekund wcześniej na plakacie. Ze sklepu wychodzi myśliwy, na którego wpada Piotruś. Ten popycha i wrzuca do pojemnika na śmieci. Zestawienie elementów scenograficznych (plakat i witryna sklepowa) i wydarzeń, w których biorą udział służy twórcom filmu do zbudowania drugiego poziomu treści - przestrzeni ekspozycji relacji człowiek – zwierzę.

Ludzie z miasta: myśliwi, właściciel cyrku, występujący w ostatnich scenach rzeźnik i handlarz skór czynią ze zwierząt przedmiot handlu, rozrywki. Dla Piotrusia zwierzęta to przyjaciele, w obecności doświadczą dobrych emocji. Tych ostatnich doświadczą w kontaktach ludźmi.

Analiza

uwzględnia w analizie specyfikę tekstów kultury przynależnych do następujących rodzajów sztuki:, film, film animowany, muzyka, sztuki plastyczne.

Podczas analizy dzieli utwór filmowy na części, sceny.

Interpretacja. Uczeń:

przedstawia propozycję odczytania konkretnego tekstu kultury i uzasadnia ją;

uwzględnia w interpretacji utworu

- 1) charakterystykę bohaterów z podziałem na charakter i wygląd (cechy charakterystyczne),
- 2) relacje emocjonalne między bohaterami z uwzględnieniem par: Piotruś - Dziadek, Piotruś – Gęś, Piotruś - Wilk, Piotruś – ludzie z miasta (myśliwi), ludzie z miasta (dyrektor cyrku, rzeźnik, myśliwi) – zwierzęta.
- 3) charakterystykę miejsc akcji z opisem środków wyrazu (kolor, faktura, światło, kąt widzenia kamery, plany filmowe).

Wartości i wartościowanie. Uczeń:

- ze zrozumieniem posługuje się pojęciami dotyczącymi wartości pozytywnych i ich przeciwieństw oraz określa postawy z nimi związane, np. zachowanie dojrzałe – zachowanie niedojrzałe, tolerancja – nietolerancja, piękno – brzydota; Dokonuje na podstawie analizy filmu oceny zachowania Dziadka, Piotrusia, Wilka uwzględniając takie pojęcia jak: sprawiedliwość; dobro, zło, odpowiedzialność, miłość.

Szkoła ponadgimnazjalna

Język polski

Analiza i interpretacja tekstów kultury

Część wstępna. Uczeń:

prezentuje własne przeżycia wynikające z kontaktu z filmem;
określa problematykę utworu;

Analiza. Uczeń:

rozpoznaje w utworze sposoby kreowania świata przedstawionego i bohatera (narracja, fabuła, montaż, filmowe środki wyrazu),

Zakres rozszerzony

wskazuje związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym);

Interpretacja. Uczeń:

wykorzystuje w interpretacji elementy znaczące dla odczytania sensu utworu (np. sceny-klucze, wyznaczniki kompozycji ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia koloru i symbolicznego znaczenia poszczególnych miejsc akcji, scen);

Wartości i wartościowanie. Uczeń:

dostrzega w świecie konflikty wartości, dostrzega przemianę wartościowania u Piotrusia – opisuje czynniki powodujące przemianę.

rozumie źródła wartości jaką jest wolność rozumianych przez Piotrusia i Dziadka, Wilka.

Metody pracy z filmem

Analiza i interpretacja synergiczna. Przed projekcją nauczyciel dzieli klasę na cztery grupy opisując zadania, jakie po filmie mają wykonać. W czasie oglądania filmu uczniowie robią pobieżne notatki z których po filmie stworzą swoją wypowiedź.

Grupa 1. Stara się oglądać film opisując relacje emocjonalne między parami bohaterów. Opis uwzględnia punkt widzenia obydwu bohaterów.

Piotruś – Dziadek, Piotruś – ludzie z miasta (myśliwi), oraz relacje jednostronne Ludzie z miasta – zwierzęta, Piotruś – Gęś, Sroka, Wilk.

Grupa 2. Dokonuje charakterystyki bohaterów: Piotrusia, Dziadka, Wilka, ludzi z miasta.

Grupa 3. Wypisuje i charakteryzuje miejsca akcji uwzględniając kolor, użyte rekwizyty, rolę muzyki, opisując elementy dekoracji.

Grupa 4. Ma za zadanie na podstawie ustaleń poprzednich grup znaleźć sens – morał filmu.

Zajęcia wiedzy o kulturze. Uczniowie zastanawiają się jakie cechy ma film animowany – jako rodzaj filmowy. Jakie możliwości daje twórca tworzywo filmu animowanego. Odpowiadają na pytanie do jakiej grupy wiekowej film jest adresowany i dlaczego twórcy/dystrybutorzy filmowi wskazują minimalny wiek odbiorców. Porównują film *Piotruś i Wilk* do *Gnijącej Panny młodej* (2005) i *Frankewennie* (2012) Tima Burtona, seriali animowanych *South Park* i *Włatcy Móch* (2010).

ORGANIZATOR PROJEKTU: USŁYSZ FILM. KINOMANI AUDIODESKRYPCJI

PROJEKT SFINANSOWANO Z PROGRAMU „AKADEMIA ORANGE”

Fundacja
Orange

